KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 402/2013

(2013. gada 30. aprīlis)

par kopīgo drošības metodi riska noteikšanai un novērtēšanai un par Regulas (EK) Nr. 352/2009 atcelšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/49/EK par drošību Kopienas dzelzceļos un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem (Dzelzceļu drošības direktīva) [1] un jo īpaši tās 6. panta 4. punktu,

tā kā:

(1) Atbilstīgi Direktīvai 2004/49/EK būtu pakāpeniski jāievieš kopīgās drošības metodes (*CSM*), lai garantētu drošības pastāvīgu uzturēšanu augstā līmenī un, ja un kad nepieciešams un praktiski iespējams, to uzlabotu.

(2) 2010. gada 12. oktobrī Komisija saskaņā ar Direktīvu 2004/49/EK pilnvaroja Eiropas Dzelzceļa aģentūru ("Aģentūra") pārskatīt Komisijas 2009. gada 24. aprīļa Regulu (EK) Nr. 352/2009 par kopīgas drošības metodes ieviešanu riska noteikšanai un novērtēšanai atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/49/EK [2] 6. panta 3. punkta a) apakšpunktam. Veicot pārskatīšanu, būtu jāņem vērā tie rezultāti, ko Aģentūra ieguvusi, saskaņā ar minētās regulas 9. panta 4. punktu analizējot riska noteikšanas un novērtēšanas *CSM* vispārējo efektivitāti, kā arī *CSM* piemērošanas pieredze un regulas 6. pantā minētās novērtēšanas iestādes lomas un pienākumu izmaiņas. Veicot pārskatīšanu, būtu jāņem vērā arī kvalifikācijas prasības (izstrādājot atzīšanas/akreditācijas sistēmu) novērtēšanas iestādei atbilstoši tās lomai *CSM*, lai uzlabotu skaidrību nolūkā novērst piemērošanas atšķirības dalībvalstīs, ņemot vērā saskarnes ar spēkā esošajām Savienības autorizācijas/sertifikācijas procedūrām dzelzceļa nozarē. Ja iespējams, pārskatot Regulu (EK) Nr. 352/2009, būtu jāņem vērā arī pieļaujamā riska kritēriju līdzšinējā attīstība, ko varētu izmantot, lai novērtētu pieļaujamo riska līmeni, kad tiek veikta riska precīza noteikšana un novērtēšana. Aģentūra saskaņā ar Komisijas pilnvarojumu iesniedza Komisijai ieteikumu par kopīgo drošības metožu pārskatīšanu, kuram pievienoja ietekmes novērtējuma ziņojumu. Šī regula pamatojas uz Aģentūras ieteikumu.

(3) Saskaņā ar Direktīvu 2004/49/EK drošības pārvaldības sistēmas pamatelementos būtu jāiekļauj procedūras un metodes riska faktoru novērtēšanai un riska kontroles pasākumu ieviešanai ikreiz, kad ekspluatācijas apstākļi vai jauni materiāli infrastruktūrai vai ekspluatācijai rada jaunus riska faktorus. Šī regula attiecas uz iepriekš minētajiem drošības pārvaldības sistēmas pamatelementiem.

(4) Direktīvas 2004/49/EK 14.a panta 3. punktā noteikts, ka par tehnisko apkopi atbildīgajām struktūrām jāizveido tehniskās apkopes sistēma, lai nodrošinātu, ka ritekļi, par kuru tehnisko apkopi tās ir atbildīgas, būtu droši ekspluatācijā. Lai atbilstīgi rīkotos aprīkojuma, procedūru, organizācijas, personāla vai saskarņu izmaiņu gadījumā, par tehnisko apkopi atbildīgajās struktūrās vajadzētu būt ieviestām riska novērtēšanas procedūrām. Šī prasība attiecībā uz tehniskās apkopes sistēmu ir ietverta arī šajā regulā.

(5) Padomes 1991. gada 29. jūlija Direktīvas 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību [3] un Direktīvas 2004/49/EK 9. panta 2. punkta piemērošanas rezultātā īpaša uzmanība būtu pievēršama riska pārvaldībai saskarnēs starp dalībniekiem, kas ir iesaistīti šīs regulas piemērošanā.

(6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvas 2008/57/EK par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā [4] 15. pantā noteikts, ka dalībvalstīm jāveic visi piemērotie pasākumi, lai panāktu to, ka dzelzceļa sistēmu veidojošās strukturālās apakšsistēmas nodod ekspluatācijā tikai tad, ja tās projektē, būvē un uzstāda atbilstoši attiecīgajām pamatprasībām, ņemot vērā to iekļaušanu dzelzceļa sistēmā. Dalībvalstīm jo īpaši jāpārbauda šo apakšsistēmu tehniskā savietojamība ar dzelzceļa sistēmu, kurā tās iekļauj, un šo apakšsistēmu droša integrēšana atbilstoši šīs regulas darbības jomai.

(7) Viens no šķēršļiem, kas kavē dzelzceļa tirgus liberalizāciju, ir tas, ka trūkst vienotas pieejas, ar kuru starp

[1] OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.
[2] OV L 108, 29.4.2009., 4. lpp.
[3] OV L 237, 24.8.1991., 25. lpp.
[4] OV L 191, 18.7.2008., 1. lpp.

dalībvalstīm noteikt dzelzceļa sistēmas drošības līmeņus un prasības un pierādīt atbilstību tām. Tāpēc šāda kopīga pieeja būtu jānosaka ar šo regulu.

(8) Lai veicinātu savstarpēju atzīšanu starp dalībvalstīm, metodes, ko izmanto risku konstatēšanai un pārvaldībai, un metodes, ko izmanto, lai pierādītu, ka dzelzceļu sistēma Savienības teritorijā atbilst drošības prasībām, vajadzētu saskaņot starp dalībniekiem, kas iesaistīti dzelzceļu sistēmas attīstībā un ekspluatācijā. Pirmām kārtām ir nepieciešams saskaņot procedūras un metodes, atbilstoši kurām tiek veikta riska novērtēšana un kontroles pasākumi ikreiz, kad ekspluatācijas apstākļu izmaiņas vai jauni materiāli rada jaunu risku infrastruktūrai vai ekspluatācijai, kā minēts Direktīvas 2004/49/EK III pielikuma 2. punkta d) apakšpunktā.

(9) Ja nav paziņotu valsts noteikumu, saskaņā ar kuriem var noteikt, vai izmaiņas ir vai nav būtiskas drošībai dalībvalstī, tad uzņēmumam vai organizācijai, kas atbildīga par izmaiņu ieviešanu ("priekšlikuma iesniedzējs"), sākotnēji būtu jāapsver attiecīgo izmaiņu iespējamā ietekme uz dzelzceļa sistēmas drošību. Ja ierosinātajām izmaiņām ir ietekme uz drošību, priekšlikuma iesniedzējam ar ekspertu atzinuma palīdzību būtu jāizvērtē izmaiņu būtiskums, balstoties uz kritēriju kopumu, kas būtu jāparedz šajā regulā. Šā izvērtējuma rezultātā būtu jāizdara viens no trim secinājumiem. Pirmais gadījums ir, kad izmaiņas nav uzskatāmas par būtiskām, un priekšlikuma iesniedzējam izmaiņas būtu jāievieš, piemērojot pašam savu drošības metodi. Otrais gadījums ir, kad izmaiņas ir uzskatāmas par būtiskām un priekšlikuma iesniedzējam izmaiņas būtu jāievieš, piemērojot šo regulu, taču nav nepieciešama valsts drošības iestādes īpaša iejaukšanās. Trešais gadījums ir, kad izmaiņas ir uzskatāmas par būtiskām, taču pastāv Eiropas Savienības līmeņa noteikumi, kuros noteikta attiecīgās valsts drošības iestādes īpaša iejaukšanās, piemēram, jaunas atļaujas izsniegšana ritekļa nodošanai ekspluatācijai vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma drošības sertifikāta pārskatīšana/atjaunināšana, vai infrastruktūras pārvaldītāja drošības atļaujas pārskatīšana/atjaunināšana.

(10) Ikreiz, kad tiek veiktas izmaiņas ekspluatācijā jau esošā dzelzceļa sistēmā, izmaiņu būtiskums būtu jānovērtē arī, ņemot vērā visas ar drošību saistītās izmaiņas, kam ir ietekme uz to pašu sistēmas daļu, kopš šīs regulas stāšanās spēkā vai arī kopš šajā regulā noteiktā riska pārvaldības procesa pēdējās piemērošanas atkarībā no tā, kurš no šiem notikumiem ir noticis nesenāk. Šo darbību mērķis ir izvērtēt, vai šādu izmaiņu kopums rada būtiskas izmaiņas, kas nozīmētu, ka pilnībā jāpiemēro riska noteikšanas un novērtēšanas CSM.

(11) Būtisku izmaiņu pieļaujamais riska līmenis būtu jānovērtē, izmantojot vienu vai vairākus šādus riska pieņemamības principus: prakses kodeksu piemērošana, salīdzinājums ar dzelzceļa sistēmas līdzīgām daļām vai riska precīza aplēse. Visi principi vairākkārt veiksmīgi ir izmantoti dzelzceļa vajadzībām, kā arī citos transporta veidos un citās nozarēs. "Riska precīzas aplēses" princips bieži tiek izmantots sarežģītām vai inovatīvām izmaiņām. Priekšlikuma iesniedzējam vajadzētu būt atbildīgam par piemērojamā principa izvēli.

(12) Tādējādi, ja piemēro plaši atzītu prakses kodeksu, vajadzētu būt iespējai samazināt CSM piemērošanas ietekmi saskaņā ar proporcionalitātes principu. Tāpat arī gadījumos, ja ir Savienības līmeņa noteikumi, kas paredz valsts drošības iestādes īpašu iejaukšanos, šai iestādei būtu jāatļauj darboties kā neatkarīgai novērtēšanas iestādei, lai samazinātu dubultās pārbaudes, nepamatotas izmaksas nozarei un saīsinātu laiku līdz ieviešanai tirgū.

(13) Lai ziņotu Komisijai par šīs regulas efektivitāti un tās piemērošanu un, attiecīgos gadījumos, iesniegtu ieteikumus tās uzlabošanai, Aģentūrai būtu jāspēj iegūt attiecīgo informāciju no dažādiem iesaistītajiem dalībniekiem, tostarp no valstu drošības iestādēm, par kravas vagonu tehnisko apkopi atbildīgo struktūru sertificēšanas iestādēm un no citām par tehnisko apkopi atbildīgajām struktūrām, uz kurām neattiecas Komisijas 2011. gada 10. maija Regulas (ES) Nr. 445/2011, ar ko izveido sistēmu par kravas vagonu tehnisko apkopi atbildīgo struktūru sertifikācijai ([1]), piemērošanas joma.

(14) Novērtēšanas iestāde parasti būtu jāakreditē valsts akreditācijas struktūrai, kurai ir ekskluzīva kompetence novērtēt, vai novērtēšanas iestāde atbilst saskaņotajos standartos noteiktajām prasībām. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulā (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību ([2]), ir ietverti sīki izstrādāti noteikumi par šādu valsts akreditācijas struktūru kompetenci.

(15) Ja saskaņotos Savienības tiesību aktos ir paredzēta atbilstības novērtēšanas struktūru izraudzīšanās tās novērtēšanai, valstu publiskajām iestādēm kā vēlamo līdzekli šo iestāžu tehniskās kompetences pierādīšanai vajadzētu izvēlēties pārredzamu akreditāciju, kā paredzēts Regulā (EK) Nr. 765/2008. Tomēr valstu iestādes var uzskatīt, ka tām ir piemēroti līdzekļi pašām veikt šo novērtējumu. Šādos gadījumos attiecīgajai dalībvalstij vajadzētu sniegt Komisijai un pārējām dalībvalstīm visus dokumentāros pierādījumus, kas vajadzīgi tās atzīšanas iestādes kompetences verificēšanai, ko dalībvalsts izraugās Savienības

([1]) OV L 122, 11.5.2011., 22. lpp.
([2]) OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.

tiesību aktu īstenošanai. Lai sasniegtu kvalitātes un uzticamības līmeni, kas līdzvērtīgs tam, ko nodrošina ar akreditāciju, prasībām un noteikumiem attiecībā uz novērtēšanas iestāžu izvērtēšanu un uzraudzību atzīšanas gadījumā vajadzētu būt tādiem pašiem, kādus izmanto akreditācijai.

(16) Neatkarīga un kompetenta ārēja vai iekšēja persona, organizācija vai struktūra, valsts drošības iestāde, pilnvarota iestāde vai iestāde, kas iecelta saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 17. pantu, var darboties kā novērtēšanas iestāde, ja tā atbilst II pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

(17) Iekšējo novērtēšanas iestāžu atzīšanai atbilstoši šai regulai nav nepieciešams nekavējoties pārskatīt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem jau piešķirtus drošības sertifikātus, infrastruktūras pārvaldītājiem jau piešķirtas drošības atļaujas un par tehnisko apkopi atbildīgajām struktūrām jau piešķirtus sertifikātus. Tos var pārskatīt, kad nākamreiz tiek iesniegts pieteikums drošības sertifikāta, drošības atļaujas vai par tehnisko apkopi atbildīgās struktūras sertifikāta atjaunošanai vai atjaunināšanai.

(18) Spēkā esošajos tiesību aktos nav noteikti ierobežojumi katrā dalībvalstī akreditēto vai atzīto novērtēšanas iestāžu skaitam un nav noteikts pienākums, ka jābūt vismaz vienai šādai struktūrai. Ja novērtēšanas iestāde jau nav noteikta spēkā esošā Savienības vai valsts tiesību aktā, priekšlikuma iesniedzējs drīkst iecelt jebkuru novērtēšanas iestādi Savienībā vai trešā valstī, kas akreditēta, piemērojot tādus pašus kritērijus un prasības, kādas noteiktas šajā regulā. Dalībvalstij vajadzētu spēt izmantot akreditāciju vai atzīšanu vai abu šo variantu kombināciju.

(19) Regula (EK) Nr. 352/2009 ir novecojusi, un tāpēc tā būtu jāaizstāj ar šo regulu.

(20) Ņemot vērā jaunās prasības attiecībā uz novērtēšanas struktūras akreditāciju un atzīšanu, kas tiek noteiktas ar šo regulu, šīs regulas īstenošana būtu jāatliek, lai dotu attiecīgajiem dalībniekiem pietiekami daudz laika šīs jaunās kopīgās pieejas ieviešanai un īstenošanai.

(21) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Direktīvas 2004/49/EK 27. panta 1. punktu izveidotā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu tiek noteikta pārskatīta riska noteikšanas un novērtēšanas kopīgā drošības metode (*CSM*) atbilstoši Direktīvas 2004/49/EK 6. panta 3. punkta a) apakšpunktam.

2. Šī regula veicina piekļuvi dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu tirgum, saskaņojot:

a) riska pārvaldības procesus, ko izmanto, lai novērtētu izmaiņu ietekmi uz drošības līmeņiem un atbilstību drošības prasībām;

b) ar drošību saistītas informācijas apmaiņas procesu starp dažādiem dzelzceļa nozares dalībniekiem, lai veiktu drošības pārvaldību dažādajās šajā nozarē izmantotās saskarnēs;

c) riska pārvaldības procesa izmantošanas rezultātā iegūtos pierādījumus.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro 3. panta 11. punktā definētajam priekšlikuma iesniedzējam, kad dalībvalstī tiek veiktas jebkādas dzelzceļa sistēmas izmaiņas.

Šādas izmaiņas var būt saistītas ar tehniskiem, ekspluatācijas vai organizatoriskiem aspektiem. Attiecībā uz organizatoriskām izmaiņām izvērtēšana saskaņā ar 4. panta noteikumiem attiecas tikai uz tām izmaiņām, kuras varētu ietekmēt ekspluatācijas vai tehniskās apkopes procesus.

2. Ja, pamatojoties uz novērtējumu atbilstoši 4. panta 2. punkta a) līdz f) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem:

a) izmaiņas uzskata par būtiskām, piemēro 5. pantā noteikto riska pārvaldības procesu;

b) izmaiņas uzskata par nebūtiskām, pietiek ar atbilstošas dokumentācijas saglabāšanu lēmuma pamatošanai.

3. Šo regulu piemēro arī strukturālām apakšsistēmām, uz kurām attiecas Direktīva 2008/57/EK:

a) ja riska novērtēšana prasīta atbilstošajās savstarpējās izmantojamības tehniskajās specifikācijās (SITS). Šajā gadījumā SITS, ja nepieciešams, norāda, kuras šīs regulas daļas piemēro;

b) ja izmaiņas ir būtiskas, kā noteikts 4. panta 2. punktā, 5. pantā noteikto riska pārvaldības procesu piemēro, strukturālās apakšsistēmas nododot ekspluatācijā, lai nodrošinātu to drošu integrēšanu esošā sistēmā saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 15. panta 1. punktu.

4. Šīs regulas piemērošana šā panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā nerada prasības, kas ir pretrunā attiecīgajās SITS noteiktajām prasībām. Ja rodas šādas pretrunas, priekšlikuma iesniedzējs informē attiecīgo dalībvalsti, kura var pieņemt lēmumu pieprasīt attiecīgās SITS pārskatīšanu saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 6. panta 2. punktu vai 7. pantu vai atkāpi saskaņā ar minētās direktīvas 9. panta 2. punktu.

5. Šīs regulas darbības jomā neietver dzelzceļa sistēmas, kas ir izslēgtas no Direktīvas 2004/49/EK darbības jomas atbilstoši 2. panta 2. punktam.

6. Regulā (EK) Nr. 352/2009 noteiktās prasības turpina piemērot attiecībā uz tādiem projektiem, kuri šīs regulas piemērošanas datumā ir uzskatāmi par projektiem izstrādes beigu posmā Direktīvas 2008/57/EK 2. panta t) punkta izpratnē.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro Direktīvas 2004/49/EK 3. pantā iekļautās definīcijas.

Piemēro arī šādas definīcijas:

1) "risks" ir tādu (apdraudējuma izraisītu) avāriju un starpgadījumu iespējamības biežums, kas rada kaitējumu, un šāda kaitējuma izraisīto seku nopietnība;

2) "riska analīze" ir visas pieejamās informācijas sistemātiska izmantošana, lai noteiktu apdraudējumus un aplēstu risku;

3) "riska noteikšana" ir uz riska analīzi balstīta procedūra nolūkā noteikt, vai ir sasniegts pieļaujams riska līmenis;

4) "riska novērtēšana" ir vispārējais process, kas ietver gan riska analīzi, gan riska noteikšanu;

5) "drošība" ir situācija, kurā nepastāv nepieļaujams kaitējuma risks;

6) "riska pārvaldība" ir sistemātiska pārvaldības politikas, procedūru un prakses piemērošana riska analīzē, noteikšanā un kontrolē;

7) "saskarnes" ir visi mijiedarbības elementi sistēmas vai apakšsistēmas dzīves ciklā, tostarp ekspluatācijā un tehniskajā apkopē, kur risku pārvaldībai dažādi dzelzceļa nozares dalībnieki darbojas kopīgi;

8) "dalībnieki" ir visas personas, kas tiešā veidā vai pamatojoties uz līgumsaistībām ir iesaistītas šīs regulas piemērošanā;

9) "drošības prasības" ir sistēmas un tās ekspluatācijas (tostarp ekspluatācijas noteikumu) un tehniskās apkopes drošības parametri (kvalitatīvie un kvantitatīvie), kas nepieciešami, lai nodrošinātu uzņēmuma vai tiesību aktos noteikto drošības mērķu sasniegšanu;

10) "drošības pasākumi" ir darbību kopums, kura mērķis ir samazināt apdraudējuma iespējamības biežumu vai arī mazināt tā izraisītās sekas, tādējādi nodrošinot un/vai saglabājot pieļaujamu riska līmeni;

11) "priekšlikuma iesniedzējs" ir kāda no šādām personām:

   a) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs, kas īsteno riska kontroles pasākumus saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 4. pantu;

   b) par tehnisko apkopi atbildīga struktūra, kas īsteno pasākumus saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 14.a panta 3. punktu;

   c) līgumslēdzējs vai ražotājs, kas aicina pilnvaroto iestādi piemērot "EK" verifikācijas procedūru atbilstīgi Direktīvas 2008/57/EK 18. panta 1. punktam, vai saskaņā ar minētās direktīvas 17. panta 3. punktu iecelta iestāde;

   d) priekšlikuma iesniedzējs, kas vēlas saņemt atļauju strukturālu apakšsistēmu nodošanai ekspluatācijā;

12) "drošības novērtējuma ziņojums" ir dokuments, kurā ietverti novērtēšanas iestādes secinājumi par vērtējamo sistēmu;

13) "apdraudējums" ir apstāklis, kas var izraisīt avāriju;

14) "novērtēšanas iestāde" ir neatkarīgā un kompetentā ārējā vai iekšējā persona, organizācija vai struktūra, kas veic pārbaudi, lai, balstoties uz iegūtajiem pierādījumiem, izdarītu secinājumu par sistēmas atbilstību drošības prasībām;

15) "pieļaujamā riska kritēriji" ir atsauces punkts, saskaņā ar kuru tiek novērtēta konkrēta riska pieļaujamība. Šie kritēriji tiek izmantoti, lai noteiktu, vai riska līmenis ir pietiekami zems, lai nebūtu nepieciešams veikt tūlītējus pasākumus tā samazināšanai;

16) "apdraudējumu reģistrs" ir dokuments, kurā ar atsaucēm tiek reģistrēti konstatētie apdraudējumi, ar tiem saistīti pasākumi, to izcelsme un atsauce uz organizāciju, kuras uzdevums ir tos pārvaldīt;

17) "apdraudējuma konstatēšana" ir apdraudējumu atrašanas, uzskaitīšanas un raksturošanas process;

18) "riska pieņemšanas princips" ir noteikumi, ko izmanto, lai nonāktu pie secinājuma, vai risks, kas saistīts ar vienu vai vairākiem konkrētiem apdraudējumiem, ir vai nav pieņemams;

19) "prakses kodekss" ir rakstisku noteikumu kopums, kuru, atbilstīgi piemērojot, var izmantot, lai kontrolētu vienu vai vairākus apdraudējumus;

20) "atsauces sistēma" ir ekspluatācijā pārbaudīta sistēma ar pieļaujamu drošības līmeni, salīdzinājumā ar kuru var noteikt vērtējamās sistēmas riska pieņemamību;

21) "riska aplēšana" ir process, ko izmanto, lai mērītu analizējamo risku līmeni, un tā sastāv no šādiem posmiem: biežuma aplēšana, seku analīze un iegūto rezultātu integrācija;

22) "tehniska sistēma" ir ražojums vai no ražojumiem veidots mezgls, tostarp tā projektēšanas, ieviešanas un atbalsta dokumentācija; tehniskas sistēmas izstrāde tiek uzsākta ar prasību specifikāciju un noslēgta ar tās pieņemšanu; lai gan tiek paredzēta attiecīgu saskarņu ar cilvēku konstrukcija, cilvēks un tā veiktās darbības tehniskā sistēmā netiek iekļautas; tehniskās apkopes process ir aprakstīts tehniskās apkopes rokasgrāmatās, bet nav daļa no tehniskās sistēmas;

23) "katastrofiskas sekas" ir nāves gadījumi un/vai vairāki nopietni ievainojumi, un/vai būtisks kaitējums videi, ko rada avārija;

24) "drošības akceptēšana" ir statuss, kuru priekšlikuma iesniedzējs piešķir izmaiņām, pamatojoties uz drošības novērtējuma ziņojumu, ko sagatavojusi novērtēšanas iestāde;

25) "sistēma" ir dzelzceļa sistēmas jebkura daļa, kura tiek pakļauta tehniskām, ekspluatācijas vai organizatoriskām izmaiņām;

26) "paziņoti valsts noteikumi" ir jebkuri valsts noteikumi, par kuriem dalībvalsts ir paziņojusi saskaņā ar Padomes Direktīvu 96/48/EK ([1]), Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/16/EK ([2]), Direktīvu 2004/49/EK un Direktīvu 2008/57/EK;

27) "sertifikācijas iestāde" ir sertifikācijas iestāde, kā definēts Regulas (ES) Nr. 445/2011 3. pantā;

28) "atbilstības novērtēšanas struktūra" ir atbilstības novērtēšanas struktūra, kā definēts Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. pantā;

29) "akreditācija" ir akreditācija, kā definēts Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. pantā;

30) "valsts akreditācijas struktūra" ir valsts akreditācijas struktūra, kā definēts Regulas (EK) Nr. 765/2008 2. pantā;

31) "atzīšana" ir valsts struktūras, izņemot valsts akreditācijas struktūras, apliecinājums, ka novērtēšanas struktūra atbilst tām šīs regulas II pielikumā noteiktajām prasībām, kuras jāizpilda, lai varētu veikt 6. panta 1. un 2. punktā noteikto neatkarīgo novērtēšanu.

4. pants

Būtiskas izmaiņas

1. Ja nav paziņotu valsts noteikumu, saskaņā ar kuriem var noteikt, vai izmaiņas dalībvalstī ir būtiskas vai nav, tad priekšlikuma iesniedzējs apsver attiecīgo izmaiņu iespējamo ietekmi uz dzelzceļa sistēmas drošību.

Ja ierosinātajām izmaiņām nav ietekmes uz drošību, 5. pantā izklāstīto riska pārvaldības procesu nav nepieciešams piemērot.

2. Ja ierosinātajām izmaiņām ir ietekme uz drošību, priekšlikuma iesniedzējs ar ekspertu atzinuma palīdzību lemj par izmaiņu būtiskumu, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

a) atteices izraisītās sekas: ticams sliktākā gadījuma scenārijs vērtējamās sistēmas atteices gadījumā, ņemot vērā drošības barjeras, kas pastāv ārpus vērtējamās sistēmas;

b) jauninājumi, kas izmantoti, lai ieviestu izmaiņas: šis kritērijs attiecas gan uz jauninājumiem dzelzceļa nozarē, gan jauninājumiem organizācijā, kas ievieš attiecīgās izmaiņas;

c) izmaiņu sarežģītība;

d) uzraudzība: nespēja uzraudzīt ieviestās izmaiņas visā sistēmas dzīves ciklā un attiecīgi iejaukties;

e) atgriezeniskums: nespēja atgriezt sistēmu stāvoklī, kādā tā bija pirms izmaiņu ieviešanas;

f) papildināmība: izmaiņu būtiskuma novērtēšana, ņemot vērā visas tās jaunākās ar drošību saistītās izmaiņas vērtējamajā sistēmā, kuras netika uzskatītas par būtiskām.

3. Priekšlikuma iesniedzējs saglabā atbilstošus dokumentus sava lēmuma pamatošanai.

5. pants

Riska pārvaldības process

1. Priekšlikuma iesniedzējs ir atbildīgs par šīs regulas piemērošanu, tostarp par izmaiņu būtiskuma novērtēšanu, pamatojoties uz 4. pantā noteiktajiem kritērijiem, un par I pielikumā noteiktā riska pārvaldības procesa īstenošanu.

2. Priekšlikuma iesniedzējs nodrošina, ka tā piegādātāju un pakalpojumu sniedzēju, tostarp to apakšuzņēmēju, radītie riski arī tiek pārvaldīti saskaņā ar šo regulu. Šajā nolūkā priekšlikuma iesniedzējs, izmantojot līgumiskus pasākumus, var pieprasīt, lai tā piegādātāji un pakalpojumu sniedzēji, tostarp to apakšuzņēmēji, piedalītos I pielikumā noteiktajā riska pārvaldības procesā.

6. pants

Neatkarīgs novērtējums

1. Novērtēšanas iestāde veic I pielikumā noteiktā riska pārvaldības procesa piemērošanas un tā īstenošanā gūto rezultātu piemērotības neatkarīgu novērtējumu. Šī novērtēšanas iestāde atbilst II pielikumā uzskaitītajiem kritērijiem. Ja novērtēšanas iestāde vēl nav noteikta ar spēkā esošiem Savienības vai valsts tiesību aktiem, priekšlikuma iesniedzējs riska novērtēšanas procesa visagrīnākajā piemērotajā posmā ieceļ savu novērtēšanas iestādi.

2. Neatkarīga novērtējuma veikšanai novērtēšanas iestāde:

a) nodrošina, ka tā pilnībā izprot būtiskās izmaiņas, pamatojoties uz priekšlikuma iesniedzēja sniegto informāciju;

b) novērtē tos procesus, ko izmanto drošības un kvalitātes pārvaldībai būtisko izmaiņu izstrādes un īstenošanas laikā, ja šos procesus jau nav sertificējusi attiecīga atbilstības novērtēšanas struktūra;

c) novērtē minēto drošības un kvalitātes procesu piemērošanu būtisko izmaiņu izstrādes un īstenošanas laikā.

Kad novērtēšanas iestāde ir pabeigusi novērtējumu atbilstoši a), b) un c) apakšpunktam, tā iesniedz 15. pantā un III pielikumā paredzēto drošības novērtējuma ziņojumu.

3. Tiek novērsta darba dublēšanās, gatavojot šādus novērtējumus:

a) par tehnisko apkopi atbildīgo struktūru drošības pārvaldības sistēmas un tehniskās apkopes sistēmas atbilstības novērtēšana, kā noteikts Direktīvā 2004/49/EK; un

b) Direktīvas 2008/57/EK 2. panta j) punktā definētās paziņotās [pilnvarotās] iestādes vai saskaņā ar minētas direktīvas 17. pantu izraudzītas iestādes veikts atbilstības novērtējums; un

([1]) OV L 235, 17.9.1996., 6. lpp.
([2]) OV L 110, 20.4.2001., 1. lpp.

c) jebkāds neatkarīgs novērtējums, ko novērtēšanas iestāde veic atbilstoši šai regulai.

4. Neskarot Savienības tiesību aktus, priekšlikuma iesniedzējs par novērtēšanas iestādi drīkst izvēlēties valsts drošības iestādi, ja šī valsts drošības iestāde piedāvā šādu pakalpojumu un ja būtiskās izmaiņas attiecas uz šādiem gadījumiem:

a) ir nepieciešama atļauja ritekļa nodošanai ekspluatācijā atbilstīgi Direktīvas 2008/57/EK 22. panta 2. punktam un 24. panta 2. punktam;

b) ir nepieciešama papildu atļauja ritekļa nodošanai ekspluatācijā atbilstīgi Direktīvas 2008/57/EK 23. panta 5. punktam un 25. panta 4. punktam;

c) drošības sertifikāts jāatjaunina sakarā ar ekspluatācijas veida vai apjoma izmaiņām atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 10. panta 5. punktam;

d) drošības sertifikāts jāpārskata sakarā ar būtiskām izmaiņām drošības regulējumā atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 10. panta 5. punktam;

e) drošības atļauja jāatjaunina sakarā ar būtiskām infrastruktūras, signalizācijas vai energoapgādes sistēmas vai to ekspluatācijas principu un tehniskās apkopes izmaiņām atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 11. panta 2. punktam;

f) drošības atļauja jāpārskata sakarā ar būtiskām izmaiņām drošības regulējumā atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 11. panta 2. punktam.

Ja būtiskas izmaiņas attiecas uz strukturālu apakšsistēmu, kurai nepieciešama atļauja tās nodošanai ekspluatācijā, kā minēts Direktīvas 2008/57/EK 15. panta 1. punktā vai 20. pantā, priekšlikuma iesniedzējs par novērtēšanas iestādi var izvēlēties valsts drošības iestādi, ja šī valsts drošības iestāde piedāvā šādu pakalpojumu un ja priekšlikuma iesniedzējs jau nav uzticējis šo uzdevumu paziņotajai [pilnvarotajai] struktūrai saskaņā ar minētās direktīvas 18. panta 2. punktu.

7. pants

Novērtēšanas iestādes akreditācija/atzīšana

Regulas 6. pantā norādīto novērtēšanas iestādi:

a) ir akreditējusi 13. panta 1. punktā minētā valsts akreditācijas struktūra, izmantojot II pielikumā noteiktos kritērijus; vai

b) ir atzinusi 13. panta 1. punktā minētā valsts atzīšanas iestāde, izmantojot II pielikumā noteiktos kritērijus; vai arī

c) novērtēšanas iestāde ir valsts drošības iestāde atbilstoši 9. panta 2. punktā noteiktajai prasībai.

8. pants

Akreditācijas/atzīšanas pieņemšana

1. Piešķirot drošības sertifikātu vai drošības atļauju saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 1158/2010 ([1]) vai Komisijas Regulu (ES) Nr. 1169/2010 ([2]), valsts drošības iestāde pieņem dalībvalsts veiktu akreditāciju vai atzīšanu saskaņā ar 7. pantu kā pierādījumu tam, ka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs spēj darboties kā novērtēšanas iestāde.

2. Piešķirot sertifikātu par tehnisko apkopi atbildīgai struktūrai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 445/2011, sertifikācijas iestāde pieņem šādu dalībvalsts veiktu akreditāciju vai atzīšanu kā pierādījumu tam, ka par tehnisko apkopi atbildīgā struktūra spēj darboties kā novērtēšanas iestāde.

9. pants

Novērtēšanas iestādes atzīšanas veidi

1. Var tikt izmantoti šādi novērtēšanas iestādes atzīšanas veidi:

a) dalībvalsts par novērtēšanas iestādi atzīst par tehnisko apkopi atbildīgu struktūru, organizāciju, tās daļu vai personu;

b) valsts drošības iestāde atzīst organizācijas, tās daļas vai personas spēju veikt neatkarīgu novērtējumu, šajā nolūkā īstenojot dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja drošības pārvaldības sistēmas novērtēšanu un uzraudzību;

c) ja valsts drošības iestāde darbojas kā sertifikācijas iestāde saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 445/2011 10. pantu, valsts drošības iestāde atzīst organizācijas, tās daļas vai personas spēju veikt neatkarīgu novērtējumu, šajā nolūkā īstenojot par tehnisko apkopi atbildīgas struktūras tehniskās apkopes sistēmas novērtēšanu un uzraudzību;

d) dalībvalsts iecelta atzīšanas iestāde atzīst par tehnisko apkopi atbildīgas struktūras, organizācijas, tās daļas vai personas spēju veikt neatkarīgu novērtējumu.

2. Ja dalībvalsts atzīst valsts drošības iestādi par novērtēšanas iestādi, dalībvalsts ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka valsts drošības iestāde izpilda II pielikumā noteiktās prasības. Šādā gadījumā ir jāpierāda, ka valsts drošības iestādes kā novērtēšanas iestādes funkcijas ir neatkarīgas no citām valsts drošības iestādes funkcijām.

10. pants

Atzīšanas spēkā esamība

1. Regulas 9. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktā un 9. panta 2. punktā minētajos gadījumos atzīšanas derīguma termiņš nepārsniedz piecus gadus no tās piešķiršanas dienas.

2. Regulas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā:

a) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja atzīšanas paziņojumu norāda attiecīgā drošības sertifikāta 5. laukā "Papildu informācija", izmantojot drošības

([1]) OV L 326, 10.12.2010., 11. lpp.

([2]) OV L 327, 11.12.2010., 13. lpp.

sertifikātu saskaņoto formātu, kas norādīts Komisijas Regulas (EK) Nr. 653/2007 ([1]) I pielikumā, kā arī attiecīgā drošības atļauju daļā;

b) atzīšanas spēkā esamības termiņš nepārsniedz tā drošības sertifikāta vai atļaujas spēkā esamības termiņu, saskaņā ar kuru tā ir piešķirta. Šādā gadījumā atzīšanas pieprasījumu iesniedz, nākamo reizi iesniedzot drošības sertifikāta vai atļaujas atjaunošanas vai atjaunināšanas pieprasījumu.

3. Regulas 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajos gadījumos:

a) par tehnisko apkopi atbildīgās iestādes atzīšanas paziņojumu norāda attiecīgā sertifikāta 5. laukā "Papildu informācija", izmantojot par tehnisko apkopi atbildīgo struktūru sertifikātu saskaņoto formātu, kas norādīts Regulas (ES) Nr. 445/2011 V pielikumā vai, attiecīgos gadījumos, VI pielikumā;

b) atzīšanas spēkā esamības termiņš nepārsniedz tā sertifikācijas iestādes izdotā sertifikāta spēkā esamības termiņu, saskaņā ar kuru tā ir piešķirta. Šādā gadījumā atzīšanas pieprasījumu iesniedz, nākamo reizi iesniedzot minētā sertifikāta atjaunošanas vai atjaunināšanas pieprasījumu.

11. pants

Atzīšanas iestādes veikta uzraudzība

1. Analoģiski Regulas (EK) Nr. 765/2008 5. panta 3. un 4. punktā noteiktajām akreditācijas prasībām atzīšanas iestāde periodiski veic uzraudzības darbības, lai verificētu, ka tās atzītā novērtēšanas iestāde atzīšanas spēkā esamības laikā joprojām atbilst II pielikumā noteiktajiem kritērijiem.

2. Ja novērtēšanas iestāde vairs neatbilst II pielikumā noteiktajiem kritērijiem, atzīšanas iestāde atkarībā no neatbilstības apmēra ierobežo atzīšanas piemērošanas jomu, aptur vai atsauc atzīšanu.

12. pants

Atvieglоti kritēriji, ja būtiskas izmaiņas nav savstarpēji jāatzīst

Ja būtisku izmaiņu riska novērtējums nav savstarpēji jāatzīst, priekšlikuma iesniedzējs ieceļ novērtēšanas iestādi, kas atbilst vismaz tām kompetences, neatkarības un objektivitātes prasībām, kas noteiktas II pielikumā. Pārējās II pielikuma 1. punktā noteiktās prasības var nediskriminējošā veidā atvieglot, to saskaņojot ar valsts drošības iestādi.

13. pants

Informācijas sniegšana Aģentūrai

1. Attiecīgos gadījumos, bet ne vēlāk kā 2015. gada 21. maijā dalībvalstis informē Aģentūru par to, kura ir to valsts akreditācijas struktūra un/vai atzīšanas iestāde vai atzīšanas iestādes šīs regulas vajadzībām, kā arī par to, kuras novērtēšanas iestādes tās ir atzinušas saskaņā ar 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Par jebkādam šīs situācijas izmaiņām dalībvalstis ziņo mēneša laikā pēc šādu izmaiņu rašanās. Aģentūra publisko minēto informāciju.

2. Ne vēlāk kā līdz 2015. gada 21. maijam valsts akreditācijas struktūra informē Aģentūru par akreditētajām novērtēšanas iestādēm, kā arī par kompetences jomu, attiecībā uz kuru šīs novērtēšanas iestādes ir akreditētas, kā paredzēts II pielikuma 2. un 3. punktā. Par jebkādam šīs situācijas izmaiņām valsts akreditētā struktūra ziņo viena mēneša laikā pēc šādu izmaiņu rašanās. Aģentūra publisko minēto informāciju.

3. Ne vēlāk kā līdz 2015. gada 21. maijam atzīšanas iestāde informē Aģentūru par atzītajām novērtēšanas iestādēm, kā arī par kompetences jomu, attiecībā uz kuru šīs novērtēšanas iestādes ir atzītas, kā paredzēts II pielikuma 2. un 3. punktā. Par jebkādām šīs situācijas izmaiņām tās ziņo viena mēneša laikā pēc šādu izmaiņu rašanās. Aģentūra publisko minēto informāciju.

14. pants

Aģentūras atbalsts novērtēšanas iestādes akreditācijai vai atzīšanai

1. Aģentūra organizē salīdzinošo izvērtēšanu starp atzīšanas iestādēm, pamatojoties uz tiem pašiem principiem, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 765/2008 10. pantā.

2. Aģentūra sadarbībā ar asociāciju "Eiropas sadarbība akreditācijai" (EA) valstu akreditācijas iestādēm un atzīšanas iestādēm organizē mācības par šo regulu vismaz ikreiz, kad šī regula ir tikusi no jauna pārskatīta.

15. pants

Drošības novērtējuma ziņojumi

1. Novērtēšanas iestāde sniedz priekšlikuma iesniedzējam drošības novērtējuma ziņojumu saskaņā ar III pielikumā noteiktajām prasībām. Priekšlikuma iesniedzējs ir atbildīgs par to, lai noteiktu, vai un kā ņemt vērā drošības novērtējuma ziņojuma secinājumus novērtēto izmaiņu drošības pieņemšanai. Attiecīgā gadījumā priekšlikuma iesniedzējs pamato un dokumentē, kāpēc tas nepiekrīt kādai drošības novērtējuma ziņojuma daļai.

2. Šīs regulas 2. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā un saskaņā ar šā panta 5. punktu 16. pantā minēto deklarāciju valsts drošības iestāde akceptē lēmumā atļaut nodot ekspluatācijā strukturālas apakšsistēmas un ritekļus.

3. Neskarot Direktīvas 2008/57/EK 16. pantu, valsts drošības iestāde nedrīkst pieprasīt veikt papildu pārbaudes vai riska analīzes, izņemot, ja tā spēj pierādīt, ka pastāv ievērojams drošības apdraudējums.

4. Regulas 2. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajā gadījumā saskaņā ar šā panta 5. punktu par atbilstības sertifikāta izsniegšanu atbildīgā pilnvarotā iestāde akceptē 16. pantā minēto deklarāciju, izņemot, ja tā pamato un dokumentē šaubas par izdarītajiem pieņēmumiem vai rezultātu pareizību.

([1]) OV L 153, 14.6.2007., 9. lpp.

5. Ja sistēma vai sistēmas daļa jau ir akceptēta pēc šajā regulā noteiktā riska pārvaldības procesa, neviena cita novērtēšanas iestāde, kas atbild par jauna novērtējuma veikšanu tai pašai sistēmai, neapšauba rezultātā sagatavoto drošības novērtējuma ziņojumu. Savstarpēja atzīšana ir spēkā ar nosacījumu, ka tiek pierādīts, ka attiecīgā sistēma tiks izmantota tādos pašos funkcionālajos, ekspluatācijas un vides apstākļos kā jau apstiprinātā sistēma, un ka ir piemēroti ekvivalenti pieļaujamā riska kritēriji.

16. pants

Priekšlikuma iesniedzēja deklarācija

Pamatojoties uz šīs regulas piemērošanas rezultātiem un novērtēšanas iestādes sniegto drošības novērtējuma ziņojumu, priekšlikuma iesniedzējs sagatavo rakstisku deklarāciju, ka visi konstatētie apdraudējumi un saistītie riski tiek kontrolēti, lai tie nepārsniegtu pieļaujamo līmeni.

17. pants

Riska kontroles pārvaldība un revīzijas

1. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji šīs regulas piemērošanas revīzijas iekļauj savu periodiski veicamo drošības pārvaldības sistēmas revīziju mehānismā atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 9. pantam.

2. Par tehnisko apkopi atbildīgās struktūras šīs regulas piemērošanas revīzijas iekļauj savu periodiski veicamo tehniskās apkopes sistēmas revīziju mehānismā atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 14.a panta 3. punktam.

3. Valsts drošības iestāde, pildot Direktīvas 2004/49/EK 16. panta 2. punkta e) apakšpunktā noteiktos uzdevumus, uzrauga to, kā šo regulu piemēro dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi, infrastruktūras pārvaldītāji un par tehnisko apkopi atbildīgās struktūras, uz kurām neattiecas Regula (ES) Nr. 445/2011, bet kuras ir ierakstītas attiecīgās valsts ritekļu valsts reģistrā.

4. Par kravas vagonu tehnisko apkopi atbildīgas struktūras sertifikācijas iestāde, pildot Regulas (ES) Nr. 445/2011 7. panta 1. punktā noteiktos uzdevumus, pārrauga to, kā par tehnisko apkopi atbildīgā struktūra piemēro šo regulu.

18. pants

Atsauksmes un tehniskais progress

1. Katrs infrastruktūras pārvaldītājs un katrs dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums Direktīvas 2004/49/EK 9. panta 4. punktā minētajā ikgadējā drošības ziņojumā iekļauj īsu pārskatu par šīs regulas piemērošanā gūto pieredzi. Ziņojumā iekļauj arī kopsavilkumu par lēmumiem, kas attiecas uz izmaiņu būtiskuma pakāpi.

2. Katra valsts drošības iestāde Direktīvas 2004/49/EK 18. pantā minētajā ikgadējā drošības ziņojumā iekļauj pārskatu par pieteikumu iesniedzēju un, attiecīgos gadījumos, savu gūto pieredzi šīs regulas piemērošanā.

3. Par kravas vagonu tehnisko apkopi atbildīgo struktūru gada ziņojumā par tehnisko apkopi, kā minēts Regulas (ES) Nr. 445/2011 III pielikuma I daļas 7.4. punkta k) apakšpunktā, ietver informāciju par pieredzi, ko, piemērojot šo regulu, guvušas par tehnisko apkopi atbildīgās struktūras. Aģentūra šo informāciju iegūst sadarbībā ar attiecīgajām sertificēšanas iestādēm.

4. Pārējās par tehnisko apkopi atbildīgās struktūras, uz kurām neattiecas Regulas (ES) Nr. 445/2011 darbības joma, arī dalās ar Aģentūru pieredzē par šīs regulas piemērošanu. Aģentūra koordinē dalīšanos pieredzē ar šīm par tehnisko apkopi atbildīgajām struktūrām un ar valstu drošības iestādēm.

5. Aģentūra vāc visu informāciju par šīs regulas piemērošanas pieredzi un vajadzības gadījumā sniedz Komisijai ieteikumus nolūkā uzlabot šo regulu.

6. Aģentūra līdz 2018. gada 21. maijam sniedz Komisijai ziņojumu, kurā ietverta:

a) šīs regulas piemērošanā gūtās pieredzes analīze, tostarp saistībā ar gadījumiem, kad priekšlikumu iesniedzēji brīvprātīgi ir piemērojuši CSM pirms attiecīgā piemērošanas datuma, kas noteikts 20. pantā;

b) priekšlikumu iesniedzēju pieredzes analīze saistībā ar lēmumiem par izmaiņu būtiskuma pakāpi;

c) to gadījumu analīze, kad izmantoti prakses kodeksi, kā noteikts I pielikuma 2.3.8. punktā;

d) analīze par pieredzi, kas gūta saistībā ar novērtēšanas iestāžu akreditāciju un atzīšanu;

e) analīze par šīs regulas vispārējo efektivitāti.

Valstu drošības iestādes palīdz Aģentūrai savākt šādu informāciju.

19. pants

Atcelšana

Regula (EK) Nr. 352/2009 tiek atcelta no 2015. gada 21. maija.

Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

20. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2015. gada 21. maija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2013. gada 30. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

I PIELIKUMS

1. RISKA PĀRVALDĪBAS PROCESAM PIEMĒROJAMIE VISPĀRĪGIE PRINCIPI

1.1. Vispārīgie principi un pienākumi

1.1.1. Riska pārvaldības process tiek uzsākts ar novērtējamās sistēmas definēšanu, un to veido šādas darbības:

a) riska novērtēšanas process, kura laikā tiek noteikti apdraudējumi, riski, ar tiem saistītie drošības pasākumi un izrietošās drošības prasības, kuru izpilde jānodrošina vērtējamajai sistēmai;

b) pierādīšana, ka sistēma atbilst konstatētajām drošības prasībām; kā arī

c) visu konstatēto apdraudējumu un ar tiem saistīto drošības pasākumu pārvaldība.

Šis riska pārvaldības process notiek atkārtoti, un tā diagramma ir iekļauta papildinājumā. Process ir pabeigts, kad tiek pierādīta sistēmas atbilstība visām drošības prasībām, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu pieļaujamu risku saistībā ar noteiktajiem apdraudējumiem.

1.1.2. Riska pārvaldības process ietver atbilstīgas kvalitātes nodrošināšanas darbības, un to īsteno kvalificēti darbinieki. To neatkarīgi novērtē viena vai vairākas novērtēšanas iestādes.

1.1.3. Par riska pārvaldību atbildīgais priekšlikuma iesniedzējs uztur apdraudējumu reģistru saskaņā ar 4. punktu.

1.1.4. Dalībnieki, kuriem jau ir ieviestas riska novērtēšanas metodes vai rīki, var turpināt to piemērošanu, ja šādas metodes vai rīki atbilst šīs regulas prasībām, kā arī šādiem nosacījumiem:

a) riska novērtēšanas metodes vai rīki ir aprakstīti drošības pārvaldības sistēmā, kuru apstiprinājusi valsts drošības iestāde, atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 10. panta 2. punkta a) apakšpunktam vai 11. panta 1. punkta a) apakšpunktam; vai

b) riska novērtēšanas metodes vai rīki ir noteikti attiecīgā SITS vai atbilst publiski pieejamiem un atzītiem standartiem, kas norādīti paziņotajos valsts noteikumos.

1.1.5. Neskarot civiltiesisko atbildību atbilstoši dalībvalstu tiesiskajām prasībām, par riska novērtēšanas procesu atbild priekšlikuma iesniedzējs. Jo īpaši priekšlikuma iesniedzējs, vienojoties ar iesaistītajiem dalībniekiem, izlemj, kurš būs atbildīgs par to drošības prasību izpildi, kas izriet no riska novērtējuma. Tās drošības prasības, kuras priekšlikuma iesniedzējs nosaka minētajiem dalībniekiem, nepārsniedz viņu atbildības un kontroles jomu. Šis lēmums ir atkarīgs no izvēlēto drošības pasākumu veida, kas nodrošina risku kontroli pieļaujamā līmenī. Atbilstību drošības prasībām pierāda atbilstoši 3. punktam.

1.1.6. Riska pārvaldības procesa pirmajā posmā priekšlikuma iesniedzējs sagatavo dokumentu, kurā tiek noteikti dažādo dalībnieku uzdevumi un viņu riska pārvaldības darbības. Priekšlikuma iesniedzējs ir atbildīgs par to, lai koordinētu ciešu sadarbību starp dažādiem iesaistītajiem dalībniekiem atbilstīgi to attiecīgajiem uzdevumiem nolūkā pārvaldīt apdraudējumus un ar tiem saistītos drošības pasākumus.

1.1.7. Par riska pārvaldības procesa piemērošanas pareizības novērtējumu ir atbildīga novērtēšanas iestāde.

1.2. Saskarņu pārvaldība

1.2.1. Attiecībā uz katru saskarni, kas saistīta ar vērtējamo sistēmu, un neskarot saskarņu specifikācijas, kas noteiktas atbilstošās SITS, attiecīgie dzelzceļa nozares dalībnieki sadarbojas, lai konstatētu un kopīgi pārvaldītu apdraudējumus un ar tiem saistītos drošības pasākumus, kas veicami minētajās saskarnēs. Priekšlikuma iesniedzējs koordinē kopīgu risku pārvaldību saskarnēs.

1.2.2. Ja nolūkā nodrošināt atbilstību kādai no drošības prasībām dalībnieks konstatē, ka nepieciešams drošības pasākums, kuru tas pats nevar īstenot, dalībnieks, vispirms vienojoties ar citu dalībnieku, nodod tam attiecīgā apdraudējuma pārvaldību atbilstīgi 4. punktā noteiktajam procesam.

1.2.3. Ja jebkurš no dalībniekiem vērtējamajā sistēmā konstatē kādu drošības pasākumu, kas nav atbilstīgs vai piemērots, tā pienākums ir informēt priekšlikuma iesniedzēju, kurš savukārt informē dalībnieku, kurš ir atbildīgs par attiecīgā drošības pasākuma īstenošanu.

1.2.4. Dalībnieks, kurš īsteno minēto drošības pasākumu, informē visus dalībniekus, kurus konstatētā problēma ietekmē vai nu vērtējamās sistēmas kontekstā, vai arī, ciktāl tas attiecīgajam dalībniekam zināms, citu esošo sistēmu kontekstā, kuras izmanto tādu pašu drošības pasākumu.

1.2.5. Ja divi vai vairāki dalībnieki nespēj panākt vienošanos, par risinājuma rašanu ir atbildīgs priekšlikuma iesniedzējs.

1.2.6. Ja kāds dalībnieks nespēj nodrošināt atbilstību kādam no paziņotajiem valsts noteikumiem, priekšlikuma iesniedzējs konsultējas ar attiecīgo kompetento iestādi.

1.2.7. Neatkarīgi no vērtējamās sistēmas definīcijas priekšlikuma iesniedzējs ir atbildīgs par to, lai nodrošinātu, ka riska pārvaldības process aptver pašu sistēmu un tās integrēšanu dzelzceļa sistēmā kopumā.

2. RISKA NOVĒRTĒŠANAS PROCESA APRAKSTS

2.1. Vispārīgs apraksts

2.1.1. Riska novērtēšana ir vispārējais, atkārtoti veicamais process, kuru veido šādi elementi:

a) sistēmas definēšana;

b) riska analīze, tostarp apdraudējumu konstatēšana;

c) riska noteikšana.

Riska novērtēšanas process ir savstarpēji saistīts ar apdraudējumu pārvaldību atbilstīgi 4.1. punktam.

2.1.2. Sistēmas definēšana aptver vismaz šādus aspektus:

a) sistēmas mērķis (paredzētais nolūks);

b) sistēmas funkcijas un elementi, ja tādi ir (tostarp tehniskie un ekspluatācijas un cilvēkelementi);

c) sistēmas robežas, tostarp citas savstarpēji mijiedarbojošās sistēmas;

d) fiziskās (mijiedarbojošās sistēmas) un funkcionālās (funkcionālā ievade un izvade) saskarnes;

e) sistēmas vide (piemēram, enerģijas un termiskā plūsma, triecieni, vibrācijas, elektromagnētiskie traucējumi, operatīvā lietošana);

f) esošie drošības pasākumi un, pēc nepieciešamajiem attiecīgajiem procesa atkārtojumiem, riska novērtēšanas procesā konstatēto drošības prasību definēšana;

g) pieņēmumi, ar kuriem ierobežo riska novērtēšanu.

2.1.3. Definētajā sistēmā tiek noteikti apdraudējumi atbilstīgi 2.2. punktam.

2.1.4. Pieļaujamo risku vērtējamā sistēmā nosaka, izmantojot vienu vai vairākus šādus riska pieņemamības principus:

a) prakses kodeksu piemērošana (2.3. punkts);

b) salīdzinājums ar līdzīgām sistēmām (2.4. punkts);

c) precīza riska aplēse (2.5. punkts).

Saskaņā ar 1.1.5. punktā minēto principu novērtēšanas iestāde atturas noteikt, kāds riska pieņemšanas princips jāizmanto priekšlikuma iesniedzējam.

2.1.5. Priekšlikuma iesniedzējs riska noteikšanā pierāda, ka izraudzītais riska pieņemšanas princips tiek atbilstīgi piemērots. Tāpat priekšlikuma iesniedzējs pārbauda, vai izraudzītie riska pieņemšanas principi tiek izmantoti konsekventi.

2.1.6. Piemērojot šos riska pieņemšanas principus, tiek konstatēti iespējami drošības pasākumi, kas vērtējamā sistēmā nodrošina pieļaujamu(-us) risku(-us). Tie drošības pasākumi, kas izraudzīti, lai kontrolētu risku vai riskus, kļūst par drošības prasībām, kurām sistēmai ir jāatbilst. Atbilstību šīm drošības prasībām pierāda atbilstīgi 3. punktam.

2.1.7. Atkārtoti veicamo riska novērtēšanas procesu uzskata par pabeigtu, kad ir pierādīta atbilstība visām drošības prasībām un nepastāv nepieciešamība ņemt vērā pamatoti paredzamus papildu apdraudējumus.

2.2. **Apdraudējumu noteikšana**

2.2.1. Priekšlikuma iesniedzējs, izmantojot ekspertu grupas plašās zināšanas dažādās jomās, sistemātiski nosaka visus pamatoti paredzamos apdraudējumus visā vērtējamā sistēmā un, attiecīgā gadījumā, sistēmas funkcijās un tās saskarnēs.

Visi noteiktie apdraudējumi tiek reģistrēti apdraudējumu reģistrā atbilstoši 4. punktam.

2.2.2. Lai riska novērtēšanas pasākumi tiktu vērsti uz visbūtiskāko risku novēršanu, apdraudējumus klasificē atbilstoši to radītajam aplēstajam riskam. Pamatojoties uz ekspertu atzinumu, apdraudējumus, kas saistīti ar vispārēji pieņemamu risku, nav nepieciešams papildus analizēt, tomēr tos ir nepieciešams reģistrēt apdraudējumu reģistrā. Apdraudējumu klasifikācijai ir jānodrošina pamatojums, lai novērtēšanas iestāde varētu veikt neatkarīgu novērtējumu.

2.2.3. Kā kritērijs – no apdraudējumiem izrietošie riski var tikt klasificēti kā vispārēji pieņemami, ja risks ir tik zems, ka nekādu papildu drošības pasākumu ieviešana nav pamatota. Ekspertu atzinumā ņem vērā, vai visu vispārēji pieņemamo risku kopums nepārsniedz noteiktu daļu no kopējā riska.

2.2.4. Nosakot apdraudējumus, var tikt noteikti arī drošības pasākumi. Tos reģistrē apdraudējumu reģistrā atbilstoši 4. punktam.

2.2.5. Apdraudējumu noteikšana ir veicama tik detalizēti, lai būtu iespējams noteikt, kur ar drošības pasākumiem paredzēts kontrolēt riskus atbilstoši vienam no 2.1.4. punktā minētajiem riska pieņemamības principiem. Starp riska analīzes un riska noteikšanas posmu var būt nepieciešams veikt atkārtotas darbības, līdz apdraudējumu noteikšanai ir sasniegts pietiekams detalizācijas līmenis.

2.2.6. Ikreiz, kad prakses kodekss vai atsauces sistēma tiek izmantota riska kontrolei, apdraudējumu noteikšana var aprobežoties ar:

a) prakses kodeksa vai atsauces sistēmas atbilstības pārbaudi;

b) atkāpju no prakses kodeksa vai atsauces sistēmas konstatēšanu.

2.3. **Prakses kodeksu izmantošana un riska noteikšana**

2.3.1. Priekšlikuma iesniedzējs ar citu iesaistīto dalībnieku atbalstu veic analīzi, lai noskaidrotu, vai attiecīgo prakses kodeksu piemērošana atbilstīgi aptver vienu, vairākus vai visus apdraudējumus.

2.3.2. Prakses kodeksi atbilst vismaz šādām prasībām:

a) tiem jābūt plaši atzītiem dzelzceļa nozarē. Ja tā nav, prakses kodeksi jāpamato, un tiem jābūt pieņemamiem novērtēšanas iestādei;

b) tiem jāattiecas uz vērtējamajā sistēmā apsveramo apdraudējumu kontroli. Lai prakses kodeksu uzskatītu par tādu, kas attiecas uz vērtējamo sistēmu, pietiek ar to, ja prakses kodekss ir sekmīgi piemērots līdzīgos gadījumos izmaiņu pārvaldībai un konstatēto apdraudējumu efektīvai kontrolei sistēmā šīs regulas izpratnē;

c) pēc pieprasījuma prakses kodeksiem jābūt pieejamiem novērtēšanas iestādēm, lai tās varētu vai nu novērtēt, vai, attiecīgos gadījumos, savstarpēji atzīt saskaņā ar 15. panta 5. punktu gan riska pārvaldības procesa piemērošanu, gan tā rezultātus.

2.3.3. Gadījumos, kad Direktīvā 2008/57/EK prasīta atbilstība SITS un attiecīgā SITS neparedz šajā regulā noteikto riska pārvaldības procesu, savstarpējās izmantojamības tehniskās specifikācijas var tikt uzskatītas par prakses kodeksiem, lai kontrolētu apdraudējumus, ja tiek nodrošināta atbilstība 2.3.2. punkta b) apakšpunkta prasībai.

2.3.4. Valsts tiesību normas, kas paziņotas atbilstoši Direktīvas 2004/49/EK 8. pantam un Direktīvas 2008/57/EK 17. panta 3. punktam, var tikt uzskatītas par prakses kodeksiem ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta atbilstība 2.3.2. punkta prasībām.

2.3.5. Ja viens vai vairāki apdraudējumi tiek kontrolēti, izmantojot prakses kodeksus, kas atbilst 2.3.2. punkta prasībām, tad riski, kas saistīti ar šiem apdraudējumiem, tiek uzskatīti par pieļaujamiem. Tas nozīmē, ka:

a) šādus riskus nav nepieciešams papildus analizēt;

b) prakses kodeksu piemērošanu reģistrē apdraudējumu reģistrā kā atbilstīgo apdraudējumu drošības prasības.

2.3.6. Gadījumā, ja alternatīva pieeja pilnībā neatbilst prakses kodeksam, priekšlikuma iesniedzējs pierāda, ka izmantotā alternatīvā pieeja nodrošina vismaz līdzvērtīgu drošības līmeni.

2.3.7. Ja kāda apdraudējuma radītais risks nevar tikt atzīts par pieļaujamu, piemērojot prakses kodeksus, tad, piemērojot vienu no abiem pārējiem riska pieņemšanas principiem, tiek konstatēti papildu drošības pasākumi.

2.3.8. Ja visi apdraudējumi tiek kontrolēti, izmantojot prakses kodeksus, riska pārvaldības process var aprobežoties ar:

a) apdraudējumu noteikšanu atbilstoši 2.2.6. punktam;

b) prakses kodeksu izmatošanas reģistrāciju apdraudējumu reģistrā atbilstoši 2.3.5. punktam;

c) riska pārvaldības procesa piemērošanas dokumentēšanu atbilstoši 5. punktam;

d) neatkarīgu novērtējumu atbilstoši 6. pantam.

2.4. **Atsauces sistēmas izmantošana un riska noteikšana**

2.4.1. Priekšlikuma iesniedzējs ar citu iesaistīto dalībnieku atbalstu veic analīzi, lai noskaidrotu, vai vienu, vairākus vai visus apdraudējumus atbilstīgi aptver līdzīga sistēma, ko varētu izmantot kā atsauces sistēmu.

2.4.2. Atsauces sistēma atbilst vismaz šādām prasībām:

a) tā jau ir praksē apliecinājusi, ka nodrošina pieņemamu drošības līmeni, un tāpēc tā varētu tikt apstiprināta dalībvalstī, kurā paredzēts ieviest attiecīgās izmaiņas;

b) tās funkcijas un saskarnes ir līdzīgas vērtējamās sistēmas funkcijām un saskarnēm;

c) tā tiek izmantota līdzīgos ekspluatācijas apstākļos kā vērtējamā sistēma;

d) tā tiek izmantota līdzīgos vides apstākļos kā vērtējamā sistēma.

2.4.3. Ja atsauces sistēma atbilst 2.4.2. punkta prasībām, tad attiecībā uz vērtējamo sistēmu:

a) riski, kas saistīti ar atsauces sistēmā aptvertajiem apdraudējumiem, tiek uzskatīti par pieļaujamiem;

b) atsauces sistēmā aptverto apdraudējumu drošības prasības var tikt atvasinātas no drošības analīzes vai atsauces sistēmas drošības reģistra novērtējuma;

c) šīs drošības prasības ir reģistrētas apdraudējumu reģistrā kā atbilstīgo apdraudējumu drošības prasības.

2.4.4. Gadījumā, ja vērtējamā sistēma atšķiras no atsauces sistēmas, riska noteikšanā, piemērojot citu atsauces sistēmu vai vienu no abiem pārējiem riska pieņemšanas principiem, tiek pierādīts, ka vērtējamā sistēma sasniedz drošības līmeni, kas ir vismaz līdzvērtīgs drošības līmenim atsauces sistēmā. Šādā gadījumā riski, kas saistīti ar atsauces sistēmā aptvertajiem apdraudējumiem, tiek uzskatīti par pieļaujamiem.

2.4.5. Ja nav iespējams pierādīt, ka tiek nodrošināts vismaz tāds drošības līmenis, kas līdzvērtīgs atsauces sistēmas drošības līmenim, atšķirīgajiem elementiem konstatē papildu drošības pasākumus, piemērojot vienu no abiem pārējiem riska pieņemšanas principiem.

2.5. **Precīza riska aplēšana un noteikšana**

2.5.1. Ja apdraudējumus neaptver viens no diviem 2.3. un 2.4. punktā noteiktajiem riska pieņemšanas principiem, riska pieņemamība tiek pierādīta, izmantojot precīzu riska aplēšanu un noteikšanu. Riski, kas izriet no šādiem apdraudējumiem, tiek izvērtēti vai nu kvantitatīvi, vai kvalitatīvi, ņemot vērā esošos drošības pasākumus.

2.5.2. Aplēsto risku pieņemamība tiek noteikta, izmantojot riska pieņemšanas kritērijus, kas atvasināti no vai pamatojas uz prasībām Savienības tiesību aktos vai paziņotos valsts noteikumos. Atkarībā no riska pieņemšanas kritērijiem pieļaujamais risks var tikt noteikts vai nu atsevišķi katram saistītajam apdraudējumam, vai arī precīzajā riska aplēsē ņem vērā visus apdraudējumus kopumā.

Ja aplēstais risks nav pieņemams, tiek noteikti un īstenoti papildu drošības pasākumi, lai samazinātu risku līdz pieļaujamam līmenim.

2.5.3. Ja risks, kas saistīts ar vienu apdraudējumu vai vairāku apdraudējumu kombināciju, ir uzskatāms par pieļaujamu, konstatētie drošības pasākumi tiek reģistrēti apdraudējumu reģistrā.

2.5.4. Ja apdraudējumi izriet no tehnisko sistēmu atteices, ko neaptver prakses kodeksi vai atsauces sistēmas izmantošana, tehniskās sistēmas projektēšanai tiek piemēroti šādi riska pieņemšanas kritēriji:

tehniskajās sistēmās, kurās funkcionāla atteice var radīt ticamu tiešu katastrofisku seku iespējamību, saistītais risks nav papildus jāsamazina, ja šādas atteices iespējamība ekspluatācijas stundā ir zemāka par vai vienāda ar 10^{-9}.

2.5.5. Lai uzturētu valsts drošības līmeni, neskarot Direktīvas 2004/49/EK 8. pantā noteikto procedūru, izmantojot paziņotu valsts drošības noteikumu, var tikt pieprasīts stingrāks kritērijs nekā 2.5.4. punktā noteiktais. Ja tiek pieprasītas papildu atļaujas ritekļu nodošanai ekspluatācijā, piemēro Direktīvas 2008/57/EK 23. un 25. panta procedūras.

2.5.6. Ja tehniskā sistēma ir izstrādāta, piemērojot 2.5.4. punktā noteikto 10^{-9} kritēriju, piemēro savstarpējās atzīšanas principu atbilstīgi 15. panta 5. punktam.

Tomēr, ja priekšlikuma iesniedzējs var pierādīt, ka atbilstību valsts noteiktajam drošības līmenim dalībvalstī, kurā to piemēro, iespējams nodrošināt, ja atteices iespējamība ekspluatācijas stundā ir lielāka nekā 10^{-9}, priekšlikuma iesniedzējs var izmantot šo kritēriju minētajā dalībvalstī.

2.5.7. Precīza riska aplēšana un noteikšana atbilst vismaz šādām prasībām:

a) precīzā riska aplēšanā izmantotās metodes pareizi raksturo vērtējamo sistēmu un tās parametrus (tostarp visus ekspluatācijas režīmus);

b) rezultāti ir pietiekami precīzi, lai tos varētu droši izmantot lēmuma pieņemšanas vajadzībām. Nelielas izmaiņas sākotnējos pieņēmumos vai priekšnoteikumos nerada prasību būtiskas izmaiņas.

3. ATBILSTĪBAS DROŠĪBAS PRASĪBĀM PIERĀDĪŠANA

3.1. Pirms izmaiņu apstiprināšanas no drošības viedokļa priekšlikuma iesniedzēja uzraudzībā ir nepieciešams pierādīt atbilstību drošības prasībām, kas izriet no riska novērtēšanas posma.

3.2. Šādu pierādīšanu īsteno katrs dalībnieks, kas atbildīgs par drošības prasību izpildi atbilstoši 1.1.5. punktam.

3.3. Metodi, kas izvēlēta, lai pierādītu atbilstību drošības prasībām, kā arī pašu pierādījumu neatkarīgi novērtē novērtēšanas iestāde.

3.4. Katru neatbilstību, kas konstatēta drošības pasākumos, kuriem būtu jānodrošina drošības prasību izpilde, kā arī visus apdraudējumus, kas konstatēti, pierādot atbilstību drošības prasībām, priekšlikuma iesniedzējs atkārtoti novērtē un nosaka ar tiem saistītos riskus atbilstoši 2. punktam. Jaunie apdraudējumi tiek reģistrēti apdraudējumu reģistrā atbilstoši 4. punktam.

4. APDRAUDĒJUMU PĀRVALDĪBA

4.1. Apdraudējumu pārvaldības process

4.1.1. Priekšlikuma iesniedzējs izveido vai atjaunina (jau esošu reģistru gadījumā) apdraudējumu reģistru vai reģistrus projektēšanas un ieviešanas laikā līdz izmaiņu apstiprināšanai vai līdz drošības novērtējuma ziņojuma iesniegšanai. Apdraudējumu reģistrs ļauj sekot tam, kā notiek ar konstatētajiem apdraudējumiem saistīto risku uzraudzība. Kad sistēma ir pieņemta un tiek ekspluatēta, apdraudējumu reģistru kā neatņemamu savu drošības pārvaldības sistēmas daļu turpina uzturēt par vērtējamās sistēmas ekspluatāciju atbildīgais infrastruktūras pārvaldītājs vai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums.

4.1.2. Apdraudējumu reģistrā iekļauj visus apdraudējumus, kā arī ar tiem saistītos drošības pasākumus un sistēmas pieņēmumus, kas noteikti riska novērtēšanas procesā. Tajā ir iekļauta nepārprotama atsauce uz apdraudējumu izcelsmi un izraudzītajiem riska pieņemšanas principiem, un tajā ir skaidri norādīts dalībnieks vai dalībnieki, kas ir atbildīgi par katra apdraudējuma kontroli.

4.2. **Informācijas apmaiņa**

Par visiem tiem apdraudējumiem un saistītajām drošības prasībām, ko viens dalībnieks viens pats nespēj kontrolēt, informē citu iesaistītu dalībnieku, lai kopīgi atrastu atbilstīgu risinājumu. Apdraudējumus, kuri reģistrēti tā dalībnieka apdraudējumu reģistrā, kurš tos deleģē, uzskata par kontrolētiem vienīgi tad, ja otrs dalībnieks ir noteicis to risku līmeni, kas saistīti ar šiem apdraudējumiem, un par risinājumu ir vienojušies visi iesaistītie dalībnieki.

5. **RISKA PĀRVALDĪBAS PROCESA PIEMĒROŠANAS GAITĀ IEGŪTIE PIERĀDĪJUMI**

5.1. Priekšlikuma iesniedzējs dokumentē riska pārvaldības procesu, kas tiek izmantots, lai novērtētu drošības līmeņus un atbilstību drošības prasībām, turklāt dokumentēšana tiek veikta tā, lai visi vajadzīgie pierādījumi, kas apliecina gan riska pārvaldības procesa piemērošanas, gan tā rezultātu piemērotību, būtu pieejami novērtēšanas iestādei.

5.2. Dokumentācijā, kuru priekšlikuma iesniedzējs sagatavo atbilstoši 5.1. punktam, iekļauj vismaz šādus datus:

a) organizatorisko pasākumu un riska novērtēšanas procesā iesaistīto ekspertu aprakstu;

b) dažādu riska novērtēšanas posmu rezultātus un sarakstu ar visām nepieciešamajām drošības prasībām, kas jāizpilda, lai risks nepārsniegtu pieļaujamu līmenī;

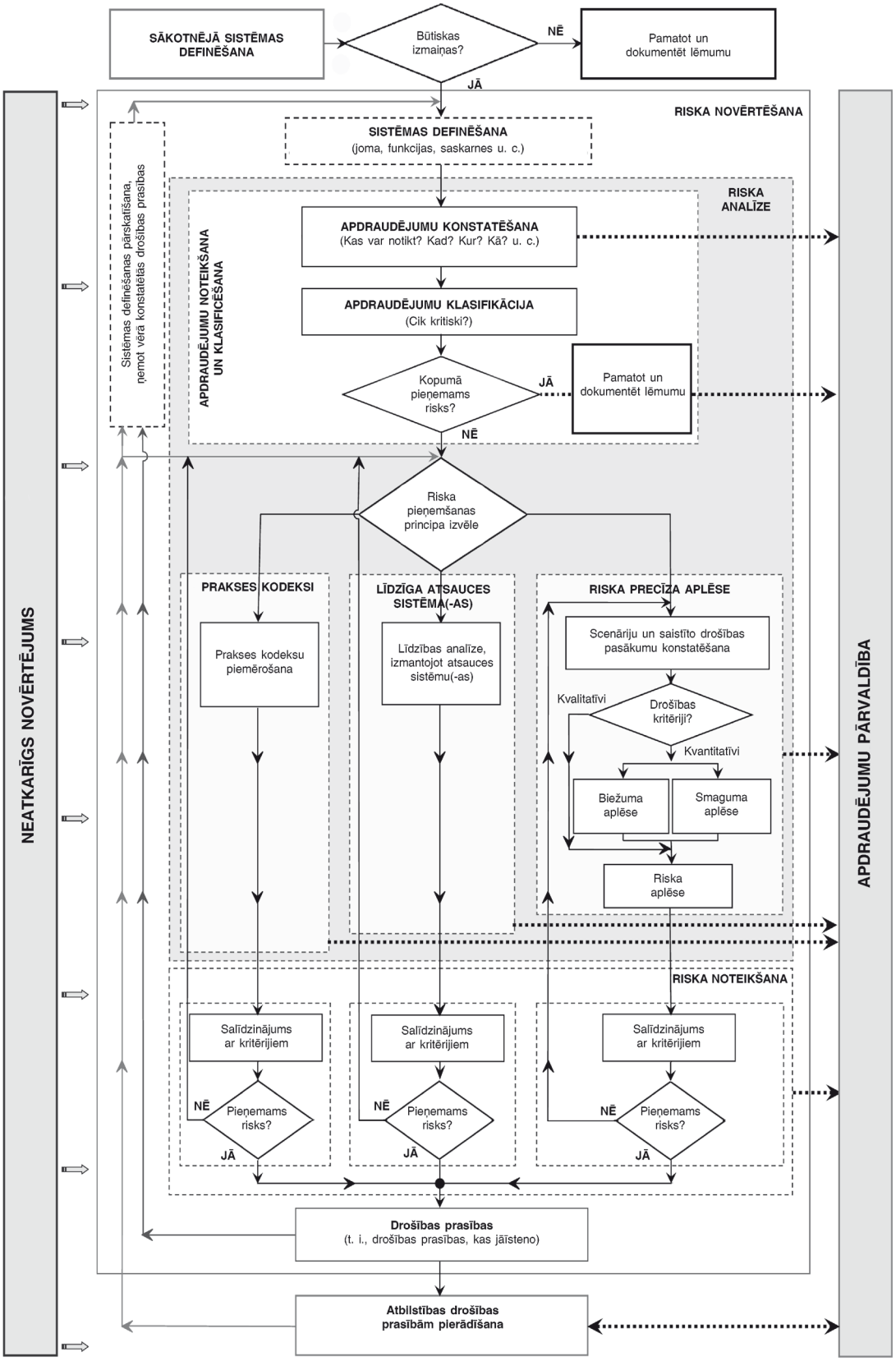
c) pierādījumus par atbilstību visām nepieciešamajām drošības prasībām;

d) visus ar sistēmas integrēšanu, ekspluatāciju vai tehnisko apkopi saistītos pieņēmumus, kuri tika izdarīti sistēmas definēšanas, projektēšanas un riska novērtēšanas laikā.

5.3. Novērtēšanas iestāde savus secinājumus izklāsta drošības novērtējuma ziņojumā, kā noteikts III pielikumā.

Papildinājums

Riska pārvaldības process un neatkarīgs novērtējums

II PIELIKUMS

KRITĒRIJI NOVĒRTĒŠANAS IESTĀDES AKREDITĀCIJAI VAI ATZĪŠANAI

1. Novērtēšanas iestāde atbilst visām ISO/IEC 17020:2012 standartā un tā turpmākos grozījumos noteiktajām prasībām. Veicot minētajā standartā noteiktās inspekcijas, novērtēšanas iestāde pieņem profesionālus vērtējumus. Novērtēšanas iestāde atbilst gan minētajā standartā noteiktajiem vispārējiem kritērijiem attiecībā uz kompetenci un neatkarību, gan šādiem konkrētiem kompetences kritērijiem:

   a) kompetence riska pārvaldībā: pieredze un zināšanas par standarta drošības analīzes paņēmieniem un attiecīgajiem standartiem;

   b) visa attiecīgā kompetence, lai novērtētu tās dzelzceļa sistēmas daļas, ko ietekmē izmaiņas;

   c) kompetence pareizi piemērot drošības un kvalitātes pārvaldības sistēmas vai veikt pārvaldības sistēmu revīziju.

2. Pēc analoģijas ar Direktīvas 2008/57/EK 28. pantu par pilnvaroto iestāžu paziņošanu novērtēšanas iestādi akreditē vai atzīst attiecībā uz dažādajām kompetences jomām dzelzceļa sistēmā vai tās daļās, saistībā ar kurām pastāv būtiska drošības prasība, tostarp attiecībā uz to kompetences jomu, kas ietver dzelzceļa sistēmas ekspluatāciju un tehnisko apkopi.

3. Novērtēšanas iestādi akreditē vai atzīst riska pārvaldības vispārējās konsekvences un vērtējamās sistēmas drošas integrācijas dzelzceļa sistēmā kopumā novērtēšanai. Tas ietver novērtēšanas iestādes kompetenci pārbaužu veikšanai šādās jomās:

   a) organizācija, proti, nepieciešamie pasākumi, lai nodrošinātu koordinētu pieeju sistēmas drošības sasniegšanai, pamatojoties uz apakšsistēmu riska kontroles pasākumu vienotu izpratni un piemērošanu;

   b) metodoloģija, proti, to metožu un resursu izvērtēšana, ko dažādas ieinteresētās personas ieviesušas, lai atbalstītu drošību apakšsistēmas un sistēmas līmenī; kā arī

   c) tehniskie aspekti, kas nepieciešami, lai novērtētu riska novērtējumu piemērotību un pilnīgumu un drošības līmeni sistēmai kopumā.

4. Novērtēšanas iestādi drīkst akreditēt vai atzīt vienai, vairākām vai visām 2. un 3. punktā uzskaitītajām kompetences jomām.

III PIELIKUMS

NOVĒRTĒŠANAS IESTĀDES DROŠĪBAS NOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

Novērtēšanas iestādes drošības novērtējuma ziņojumā ir ietverta vismaz šāda informācija:

a) novērtēšanas iestādes identifikācijas dati;

b) neatkarīgā novērtējuma plāns;

c) neatkarīgā novērtējuma jomas definīcija, kā arī jomas ierobežojumi;

d) neatkarīgā novērtējuma rezultāti, jo īpaši:

   i) sīka informācija par neatkarīgajām novērtēšanas darbībām, lai pārbaudītu atbilstību šīs regulas noteikumiem;

   ii) visi gadījumi, kad konstatēta neatbilstība šīs regulas noteikumiem un novērtēšanas iestādes ieteikumiem;

e) neatkarīgā novērtējuma secinājumi.